

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 24

15. června 2014

Cena: 8 Kč

CÍRKEV, TEOLOGIE A SNĚM

Pozvánka na teologickou konferenci

Ve dnech 23. - 25. června se ve školicím středisku naší církve v Brně na Lipové koná pod záštitou bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty teologická konference na téma „Církve, teologie a sněm“.

Podtémata:

- *Dokončit reformaci – 90 let od I. sněmu ČČSH*
- *Církve a současná společnost*
- *Teolog a církev – ke 100. výročí narození prof. Zdeňka Trtíka*
- *Teologická práce od VI. sněmu po současnost – Základy víry a další diskuse nad nimi*

Teologická konference je akcí vzdělávací a slouží především k posílení společenství církve a budování vzájemných vztahů. Je určena hlavně duchovním a je zároveň otevřena všem zájemcům z ČČSH. Souvisí s konáním VIII. sněmu ČČSH v roce 2014.

Konferenci organizačně zajišťuje naukový odbor ÚÚR, Mgr. Karolína Guhl. Přihlášky (ke stažení na webu ústředí: *Kontakty/Naukový odbor /Konference*) e-mailem na adresu: karolina.guhl@ccsh.cz; telefonicky: 220 398 113, 720 404 778 nebo osobně či poštou na Naukový odbor ÚÚR ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6-Dejvice. **redakce**

K 12. červnu

Májce obdarování rozličná podle milosti, kteráž dána jest nám, buď úrad – buď přísluhování, děkujeme tobě, Bože, Otče náš, za dary Ducha svatého a prosíme, abys nás i nadále chránil pod dokonalou jeho milostí. Naplň nás Duchem svým, abychom se ochotně věnovali službě tvé a snažili se tak i uctít památku prvního patriarchy Karla Farského. Tebou naplnění a mluvící k sobě vespolek v žalmech, chvalozpěvech a v písních duchovních, děkujeme tobě, nebeský náš Otče, že jsi vzbudil mezi námi, v rozhodujících dnech nového českého zápasu o dědictví pravdy a lásky muže tak silného a opravdového. Službou jeho posvěceno bylo opět mezi námi jméno tvé a rostlo království tvé. Dej, ať truchlivá vzpomínka na časný odchod jeho nestane se nám pokušením víry naší v tebe, který máš s námi myšlení svá, ale je nám povzbuzením k většímu milování tebe. Věříme, že veliké pozhřebání tvé to bylo, které se k nám sklonilo ve veliké jeho práci a oběti. Bez tebe marná je každá lidská snaha. Ty pronikáš cestami našimi a tvoje moc a síla osvědčila se i v cestě nového života, který jsme v církvi československé pro věrnou službu patriarchy K. Farského našli. Blahoslavení, kteří chodí v zákoně tvém až do konce.

Z Českého zápasu č. 23, 8. června 1933

Zastavení jedenácté: kostel sv. Ducha

Když budete přemýšlet o tipu na víkend, možná vás potěší, že na Českolipsku můžete spojit návštěvu bohoslužby s naučnou stezkou; kostel sv. Ducha v Novém Boru se za přispění města Nový Bor a programu na oživení turistického ruchu EU totiž stal součástí právě takové stezky. Historie kostela není příliš dlouhá, ale o to zajímavější.

Jako dílny a skladiště využívaný prostor kostela přešel do majetku náboženské obce Církve československé husitské v Novém Boru. V roce 2007 byl vysvěcen – rok od započetí rekonstrukce. Jasný důkaz Boží vůle a obrovského nasazení všech členů náboženské obce.

Vytvořit komunitu v místě, kde se scházeli tři starší členové sboru, nebylo pro sestru farářku Elišku Raymanovou vůbec jednoduché. A tady přichází okamžik, kdy působením Ducha svatého a nezměrné Boží podpory a milosti přichází

téměř zázrak. Děkujeme jednotlivcům i Bohu za zjevnou pomoc.

Každý, kdo do kostela přijde, ať věřící nebo ten, který nevěří, užasne. Ano, užasne nad vyvážeností a skromností kostela. Ten nevěřící vyhrkne – nádherná, zázrak, a ten, který věří, se s pokornou modlitbou díky obrací

Pokračování na str. 3

Foto: © Ladislav Renner

Noc kostelů v Ostravě – Sbor Lukášek při ZŠ MUDr. E. Lukášové v Ostravě-Hrabůvce

OHLÉDNUTÍ ZA NOCÍ KOSTELŮ: VRATIMOV

Z promluvy na zahájení Nocí kostelů v Husově sboru ve Vratimově

Letošní rok je křesťanským světem vyhlášen za Rok rodiny. Proto mě upoutaly obrazy pana Švacha. Zabývá se tematikou rodiny a byl ochoten své obrazy vystavit v našem kostele. Rodina – to jsou hlavně vztahy lásky. Ve šťastné rodině se každý cítí milovaný a sám miluje.

Jsmo v kostele, chrámu Božím. Co je svatá rodina? Připomínám jen známou vánoční idylu narození Ježíška s matkou Marií a otcem Josefem; to je ideál úplné rodiny. I oni byli před narozením dítěte poutníky, putovali do Betléma, každá cesta je putováním k něčemu, někam.

Jsmo v kostele. Cesta k Bohu Otci pro lidi v dnešní materialistické

době není snadná. Bůh Otec jim zůstává velice vzdálen. Začátek této cesty k Bohu Otci nám usnadnil Ježíš Kristus tím, že nám, lidem, dal Otčenáš – modlitbu, báseň, pro někoho „mantru“ ...

Ale i tak je ona cesta k Otci daleká; potřebuje prostředníka a tím je i matka – u Ježíše Krista Panna Maria. A protože každá matka je ztělesněním lásky a v našem krásném českém prostředí je máj – lásky čas, bývá zván květen měsícem Marie. Lidé tuto souvislost kdysi více cítili, proto byla na počest P. Marie v květnu konána procesí, průvody, pouti konané pěšky. Dotyk chodidel se zemí měl velký význam v tom, že lidé měli kdysi blíž k duchovnu než dnes. Lidé kdysi měli dokonce pro Zemi (planetu) jméno Gaia a uctívali ji jako Velkou Matku – bohyni.

To jsme ale již ve velmi dávné minulosti. Vraťme se do současnosti. I vy jste poutníci, našli jste si cestu na Noc kostelů a na tuto hezkou výstavu. Děkujeme vám, že jste přišli... **Za NO Olga Gabčanová**

Noc kostelů s bratrem patriarchou

„Necht' jsou světa na nebeské klenbě, aby oddělovala den a NOC. Budou na znamení časů, dnů a let.“ Gn 1,14

V pátek 23. května jsme v Prostějově s napětím očekávali příjezd bratra patriarchy Tomáše Butty. A nejen my. Také pan Obr, mistr kočárů z Čech pod Kosířem, se svými koňmi a kočárem, lokajem v livreji, psy a spoustou dětí a mládeže kolem. Ano, čtete dobře, náš bratr patriarcha ujížděl prostějovským náměstím jako honorace za starých časů. Ovšem, ve své skromnosti nežehnal pompézně prostému lidu, ani nerozhazoval zlatáky dětem u cesty. Jen se tiše usmíval a čekal, co jsme mu ještě připravili za překvapení. A tak začala letošní Noc kostelů.

V úvodu rozesmíval klaun všechny přítomné; jeho mistrovství bylo opravdu kouzelné. V jedné chvíli „klaunsky“ zakopl a zvolal: „Ježíši!“ Náhle si uvědomil, kde je, bleskově se otočil k oltáři, nad kterým se tyčí velká socha Pána Ježíše, a s gestem omluvy zahalekal: „Sorry!“ Výbuchy smíchu neustávaly po celé jeho vystoupení. „Teto?“ zeptala se mě malá Anežka, „a může se v kostele takhle nahlas smát?“ Nepatrně jsem zapochovovala. Co když ne?

V bloku pro děti pak následovala Policejní pohádka, kterou zahrálo Divadlo Plyšového medvídky, a „boj dětí s dračím ohněm“. Moderovanou bohoslužbu pak vystřídala možnost pohovořit si s naší vzácnou návštěvou. Po celou dobu bylo možné si také prohlédnout výstavu překladů Bible a výtisků pro děti i s doplňujícími materiály, např. „Jak k nám přišla

Bible“, či „Sto postav Bible“. V přednáškovém sále hrála k poslechu skupina Ivy Kevešové z Olomouce. Zpívala francouzsky a co jiného, než šansony. A zpívala dobře. Přesto, že je sál dost velký, stáli lidé až na schodech do přízemí. Nevadilo jim to. Hlavně, že slyšeli. Noc se blížila, a tak přišla vhod modlitba žalmů se zpěvy z Taizé. Lidé v kostele se ztišili a soustředili. Začali přicházet duchovní z ostatních církví, primátor a poslední návštěvníci. Konec patřil duchovním. Společně pozhřebání a závěr. Úsměvy, dojetí, že se Noc povedla. S přáním všeho dobrého jsme se s naším patriarchou rozloučili. Přesto, že to byl „pracovní“ večer, myslím si, že pro všechny byl velkým zážitkem. A světa na nebeské klenbě ať svítí všem lidem dobré vůle. Ta světa jsou na znamení časů, dnů a let. Tak, milí přátelé, ať nám svítí! **iv.**

Velehrad v Londýně

Proč by nemohl být Velehrad v Londýně, když může být Vídeň kousíček za Velkým Meziříčím, Čechy pod Kosířem mohou být na Moravě, nebo Boston, původně jen nevelký přístav v anglickém Lincolnshire, může péči někdejších vystěhovalců vzkvétat u východního pobřeží USA. Ostatně ten poslední příklad se hodí poměrně nejlépe, protože ten londýnský Velehrad založili čeští a slovenští přistěhovalci do Británie s trochu podobnými pohnutkami – aby tam etablovali aspoň kousíček domova.

Tady ovšem podobnost končí. Nejde totiž o nějaké sídliště nebo enklávu, ale o časopis, a název nebyl vybrán náhodně. To jméno signalizuje dávnou křesťanskou minulost českých a slovenských kmenů, jejich společné kroky na úsvitu historie. Takže o vzájemnost se nesnaží jenom naše církve nebo Československá obchodní banka, ale i toto skromné, leč pěkné periodikum, naznačující úsilí o pokračující spolupráci (což samozřejmě není vyčerpávající seznam příkladů).

Právě poslední číslo je shodou okolností naplněno velmi příznivými zprávami s křesťanskou tematikou, jako bylo udělení významné světové Templetonovy ceny profesoru Tomáši Halíkovi – doprovázené skvělým hudebním pořadem a zasluženým zájmem médií, nebo 105. narozeniny sira Nicolase Wintona, které se slavily na našem velvyslanectví ve velkém stylu. Skromný a šlechtný zachránce židovských dětí sice nepůsobil na platformě nějaké církve, ale jeho činy byly nesporně příkladem křesťanské lásky.

A kdo se zrovna nechystá do Londýna (podobně jako já) a má zájem o kulturní aktivity našich tamních krajanů, může požádat o zaslání elektronické verze Velehradu (www.velehrad.org.uk). P.V.

• *Mít v životě milé lidi činí bytí bohatým.*

• *Vnitřní radost, kterou pocítíme, když jsme něco dobrého vykonali, a když cítíme, že jsme někde byli nutni a poskytli pomoc, je pokrm, který potřebuje duše.*

• *Každý musí zkoumat cestu své zodpovědnosti a od případu k případu rozhodnout, co prožívá jako povinnost, jako nutnost.*

• *Nejde jen o to, co navenek ve světě konáme, ale co lidsky dáváme, ve všech směrech.*

• *Svět není jen dění, nýbrž také žití. K životu světa, kam až sahá můj okruh, se mám chovat nejen trpělivě, ale také činně. Stavím-li se do služby živých, dosahuji smysluplného, na svět řízeného konání.*

• *V působení cítíme božské síly, které všechno udržují a oživují.*

• *Každý má jako tichý, prostý člověk dávat svému životu nějaký účel.*

*Albert Schweitzer: Myšlenky
(Přeložil Miroslav Matouš)*

Z kazatelského plánu

První neděle po svatém Duchu

Požehnaný jsi, Hospodine, který trůníš nad cheruby a shlížíš na propasti. Požehnaný jsi, Hospodine, na nebeské klenbě, velebný a oslavený navěky!
DANIEL 3,54.56

První čtení z Písma: Genesis 1,1-4

Tužby:

2. Aby nás osvitil světlem své pravdy a dával se nám hlouběji poznávat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby naše slabé síly svou milostí posiloval a naše srdce očišťoval a posvěcoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naší spásy, děkujeme ti, žeš nám daroval poznání slávy svého trojjediného života. Prosíme tě, zachovej nás v pravé víře a službě, abychom tvou věčnou slávu spatřili jednou také my! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 2. Korintským 13,11-13

Evangelium: Matouš 28,16-20

Verš k obětování: Izajáš 47,4

Verš k požehnání: Tóbijáš 12,6

Modlitba k požehnání:

Otče naší spásy, dej, ať přijetí svátosti chleba a kalicha posílí naši víru, že se svým Synem a Duchem svatým jsi jediný pravý Bůh! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 126, 127, 264, 18, 292, 335

HUSŮV AREOPÁG VI. - ČERVEN 1412

Dne 17. června 1412 vystoupil M. Jan Hus v Karolinu s kvestií, která odmítala prodej odpustků (papeže Jana XXIII.). Právě z jejich prodeje měla být financována křížová výprava proti neapolskému králi Ladislavovi. Ladislav Neapolský nebyl usvědčen z kacířství; i proto bylo vyhlášení křížové výpravy proti němu nespravedlivé!

Disputace v Karolinu vedla k tomu, že protihusovsky zaměřeni mistři teologické fakulty prodej odpustků veřejně obhajovali. Děkanem teologické fakulty byl bývalý Husův přítel, Mistr Štěpán z Pálče. Ten využil své funkce, aby přikázal bakalářům Jakoubkovi a Husovi předložit jejich podezřelé názory (pozice). Jakoubek ze Stříbra svůj spis o Antikristovi předložil, Hus se však vzepřel jak fakultě, tak královským dvořanům. M. Jan Hus vstoupil do konfliktu se Štěpánem Pálčem, s nímž jej pojila v minulosti obhajoba Wyclefových článků. Ideová cesta Štěpána Pálče se také v mnohém podobala cestě Husově. V roce 1386 získal titul bakaláře, v r. 1391 mistra svobodných umění. V roce 1399 se stal děkanem artistické (filozofické) fakulty a v r. 1400 zastával pozici rektora UK. Již v době rozkolu s Husem (1413) zastával pozici kanovníka kapituly Všech svatých. Pálče nelze pominout jako předního českého wyclefistu. Spolu se Stanislavem ze Znojma (dalším přítelem, ba učitelem Husovým) hájil Štěpán Wyclefa na artistické fakultě již v r. 1397. V roce 1403 hájil Wyclefovo učení na půdě Univerzity

Karlovy. Dramatická změna, která zcela změnila názorové pole Štěpána z Pálče, se udála v roce 1408. Toho roku byl Štěpán Pálč spolu se Stanislavem ze Znojma zatčen v Bologni. Stanislav směřoval do Říma, kde se měl hájit z obvinění z wyclefismu. Oba horliví wyclefisté zažili „obrácení“ jako svatý Pavel na cestě do Damašku. Ze Saula, židovského protikřesťanského horlivce, se stal po setkání s Ježíšem stejně horlivý obhájce Kristova evangelia. U Stanislava a Štěpána tomu bylo naopak. Ze zarytých stoupců učení Johna Wyclefa se „přes noc“ stali zuřiví odpůrci anglického reformátora. Zde má svůj počátek ideový rozchod Štěpána (a Stanislava) s Místrem Janem Husem. Husa rozchod s přítelem zasáhl natolik, že z jeho úst vzešla tato slova: „*Přítel Pálče, přítelkyně pravda. Mám-li se mezi nimi rozhodnout, je třeba dát přednost posvátné pravdě.*“

Na kostnickém koncilu byl Štěpán Husovým nejtvrdějším odpůrcem a žalobcem. Co na tom, že přijal v průběhu koncilu ideje reformního konciliarizmu. Vzhledem ke své „zradě“ na ideálech české reformace a Husova učení se Štěpán po smrti Husově nemohl vrátit do Čech. Uchýlil se tedy do Polska, kde příležitostně učil na krakovské univerzitě. Stal se autorem propapalistickeho traktátu *De auctoritate Romanae ecclesiae, De potestate clavium* aj. Štěpán z Pálče zemřel ve vyhnanství ve svých 53 letech, v r. 1423. Mistr Jan Hus v řadě dopisů Pálčovo jméno zmiňuje. V jednom z listů

(Křišťanovi z Prachatic) Hus připomíná, že Pálč (i Stanislav) byli wyclefisty, ale nyní jiné za wyclefisty pokrytecky označují. V dalším listě Hus píše, že Pálč pravil před vyšetřovací komisí směrem k Husovi toto: „*Od narození Kristova nevystal mimo Wyclefa nebezpečnější kacíř než jsi ty.*“

V listě z ledna 1415 Hus konstatuje, že celou noc psal odpovědi na články, které „vyrobil Pálč“. Spolu vedou malou polemiku ještě ve třetím slyšení Mistra Jana Husa před koncilem (8. června 1415).

V listě z června 1415 Hus uvádí, že se jej Štěpán pokusil přimět k odvolání. Hus odvětil, že by to bylo potupné a zeptal se, jak by Štěpán jednal na jeho místě. Pálč se rozplakal. 22. června totiž navštíví Pálč Husa v žaláři. Zde odmítne Husovu prosbu, aby právě on byl jeho zpozděním. Hus se omluvil Štěpánovi za některá svá slova (nazval jej „vymýšlečem“). Jejich následné povídání bylo spíše jen utvrzením jejich hlubokého rozkolu. Nyní slzy stékají po tvářích obou (ne)přáteli! Červnové události z roku 1412 urychlily proces Husova rozkolu s jeho bývalými přáteli.

Jeden z nich, Štěpán Pálč, stal se tragickou postavou v našich dějinách. Muž ducha, víry a prvotní statečnosti, zradil časem nejen Husa, ale i sebe sama a celou českou reformaci. Stal se symbolem těch duchovních, kteří se v době „lámání chleba“ postaví na stranu mocných. Za „jidášský groš“ popřou nakonec vše, čemu (snad) opravdu v mládí věřili!

Martin Chadima

Nad Písmem

ŽÍT V TROJICI

Slyšel jsem, že ideální počet osob pro dokonalou spolupráci je dva, protože tři už jsou dav. Dva se snáze dohodnou, rozdělí nebo podělí. Ve třech je to složitější. Dělení na polovinu, ať povinností nebo zisku, se provádí lépe. A co teprve v lásce. Manželská přímka o dvou bodech je prima, ale manželský trojúhelník je už velký problém. Tři lidé partnerský svazek nevytvoří. Ačkoliv... znal jsem jednoho... Ale nakonec z toho nevzešlo nic dobrého.

Partnerství je založeno na vztahu dvou lidí, kteří jsou spolu proto, aby tvořili jedno tělo. Bůh to takhle zařídil ve prospěch lidského rodu. A zařídil to moudře. Pokud jsme schopni udržet partnerskou rovnováhu v lásce a toleranci, naplňujeme Boží záměr. Bůh Otec partnerství vyzdvihuje. Sám také chce být naším partnerem. Preje si, abychom s ním žili a byli s ním bytostně, nerozlučitelně spjatí tím, že jej přivzeme do života. Abychom s ním toto pouto mohli lépe navázat, dal se nám poznat ještě v Synu a Duchu svatém. Pro Hospodina není problém bytovat ve třech osobách, bez konfliktu, v dokonalé harmonii, svatosti. Život v tomto trojúhelníku mu jeho podstatu nekomplikuje. To se nedá říci o některých lidech, kteří s jednou podstatou ve třech osobách mají problém. Pochopení Boha jako Otce, Syna a Ducha svatého se ukázalo být paradoxně

velkou komplikací. Říká se, že tajemství Nejsvětější Trojice je nepochopitelné. Pro lidi, kteří Trojjediného Boha jako Otce, Syna a Ducha svatého nežijí, zcela jistě. Naproti tomu pro ty, kteří s ním žijí, nikoliv. Pro ně je to stav, který je přirozený, poznatelný, dokonce svým způsobem uchopitelný.

Trojediného Boha lze rozpoznat pouze láskou. Tak jako muž miluje svoji ženu a žena muže, a ve společném svazku přestávají být pouhé „já“ a stávají se společným „my“, tak vystupuje i Bůh Otec a Syn. Provázanost jejich lásky se nejtěsněji objevuje v Getsemanské zahradě, kdy Syn Ježíš v tísní volá Otce a On mu odpovídá, povzbuzuje jej a dává sílu k danému úkolu. Z dokonalé lásky mezi Otcem a Synem pak vystupuje Duch svatý, jako „Dítě“ milujících bytostí, které nás naplňuje poznáním. Podobně jako dítě, které se narodí z požehnaného svazku muže a ženy, kteří se spojili v jednu bytost a vychází do světa, dosvědčuje, že má rodiče a ti jsou „takoví“. Podobně i Duch

svatý vychází, aby dal poznání o Otci a Synu, kteří jsou také „nějací“. Duch svatý otevírá naše smysly, abychom snadněji poznali, o čem někteří učedníci, ač na vlastní oči viděli, pochybovali.

Když Ježíš před odchodem do nebeské jednoty s Otcem vysílá své učedníky, aby své druhy křtili ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého, chce, aby lidé měli toto dokonalé poznání a žili z nerozlučitelné Boží symbiózy a lásky. A každý, kdo se ve svobodném rozhodnutí skloní ke křtu, je touto láskou nutně zasažen a nemůže, než tuto skutečnost tlumočit dál v učení, jež zachovává do konce svých dnů.

Boží podstata, zjevující se ve třech osobách, je „davem“, který je stavem absolutní dokonalosti a symbiózy; požehnaním pro každou lidskou bytost, jež hledá souznění ve světě, který je díky porušení odvěké jednoty v neblahém osamění.

Bože dej, ať ti rozumíme a toužíme po jednotě s tebou jako ty s námi. Amen.

Tomáš Altman

Svatý Bože, otevíráš nám veliké tajemství své osoby a my tě pro svoji porušenost nejsme schopni zcela pojmout. Je to naše vina. Proto prosíme, zjev nám to zlé v nás, které nás od tebe odlučuje. Amen.

Zastavení jedenácté...

Dokončení ze str. 1

k Bohu. Člověk sám nedokáže tolik, dokáže více naplněn Duchem svatým. V Písmu čteme o skutech apoštolů a zapomínáme, že Duch svatý nás naplňuje stejně jako naplňoval apoštolů. Vždyť Ježíš k nám promlouvá dnes stejně jako promlouval k nim. Jen se s pokorou musíme naučit naslouchat. V přilehlém parčíku před kostelem sv. Ducha se nachází pietní místo. Pod nádherným vzrostlým červeným dubem je socha klečícího, modlícího se vojáka. Je to vojenský památník, postavený na památku obětem 1. světové války, se jmény padlých vojáků. Za každým jménem je skryt

osud konkrétního člověka a rodiny. A tak můžete projít Nový Bor, poznat historii města a spočinout v tichu v kostele.

Vytvářet a činit dobro by nebylo možné bez Boží milosti a lásky. Těšíme se na okamžik, kdy budeme moci v přilehlé kapli otevřít mini-muzeum Mistra Jana Husa, a tak rozšířit naučnou stezku. Samotná kaple je také součástí stezky jako zastavení číslo dvanáct. Otevřít mini-muzeum bychom chtěli k 600. výročí upálení Jana Husa v příštím roce. Až vás kroky zavedou do Nového Boru, rádi vás v kostele sv. Ducha přivítáme.

E. Raymanová a M. Stárek

Foto: © Ladislav Renner

Služebnice, panovnice, reformátorky

Diskusní večer žen přinesl nejen bohatý program, ale i prostor pro výměnu zkušeností. Přes 50 účastníků z Čech, Německa i Polska tak mohlo prožít nevední večer na hradě Grabštejn.

Diakonie husitské církve ve spolupráci se zástupci Saské luterské církve a Svazku měst Malý trojúhelník připravila v rytířském sále hradu Grabštejn u Hrádku nad Nisou diskusní večer, během kterého mohli přítomní prožít zajímavý program.

Německá strana svou divadelní ukázkou přiblížila postavení žen v církvi za dob Martina Luthera. Polská strana představila postavení ženy v současné polské společnosti a česká strana prezentovala formou dialogu život dvou nejvýznamnějších žen regionu Trojzemí.

Katolickou světici Zdislavu z Lemberka, která je i patronkou Libereckého kraje, a protestantskou šlechtičku Kateřinu z Redernu, která nechala vystavět několik kostelů a dalších důležitých staveb v regionu, sice dělí čtyři století, ale v jejich životech a díle můžeme objevit mnoho společného a inspirativního i pro dnešní dny. Celý program byl doplněn hudbou, a tak není divu, že byl dostatek námětů k vzájemné trojazyčné diskuzi a výměně názorů.

Diakonie CČSH se tak zapojuje do souboru projektů „Křídla a kořeny“, které se zabývají přeshraničním prolínáním historických a společenských událostí, a snaží se tak současným obyvatelům a návštěvníkům tohoto regionu poodkrýt prostřednictvím výstav, přednášek, publikací a setkání souvislosti, které po staletí ovlivňovaly soužití národů zde žijících.

Na září připravujeme v rámci husitského triénia konferenci pořádanou u příležitosti dvou zásadních historických událostí, jež mají dodnes významný vliv nejen na dějiny naší země, ale i na dějiny našich sousedů a samotného regionu Trojzemí.

Impulsem pro nás byla jak „Luterská dekáda (2008 – 2017)“, která vyvrcholila 31. října 2017, s připomenutím 500 let od Lutherova vyhlášení 95 jeho tezí, tak „Husovské triénium“ (6. července 2012 – 6. července 2015), jež směřuje k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, jednoho z největších církevních reformátorů.

Vedle informace o těchto událostech a akcích s nimi spojených se budeme v pátek 19. září 2014 v Hrádku nad Nisou věnovat mimo jiné tématům „Ženy v dějinách a umění“ a „Ženy okolo Mistra Jana Husa“. Celý program bude doplněn hudebním programem a kreativními dílnami.

Hedvika Zimmermannová, ředitelka DM CČSH

OHLÉDNUTÍ ZA NOCÍ KOSTELŮ: HRÁDEK NAD NISOU

I letos jsme v Hrádku nad Nisou otevřeli dvě noční poutníkům a návštěvníkům a připojili se tak k Noci kostelů.

V první části, která začala v chrámu sv. Bartoloměje, vyslechli účastníci poutavý výklad ředitele Žitavských městských muzeí Dr. M. Winzelera o výzdobě tohoto kostela a shlédli „módní přehlídku“ liturgických oděvů.

Další program pokračoval v husitském Chrámu Pokoje. Návštěvníci měli možnost nejen získat informace o historii kostela a prohlédnout si původní plány Chrámu Pokoje z před-minulého století. Ale využili,

stejně tak jako v druhém kostele, i možnosti podívat se do věže a ostatních prostor, kam obvykle nemají přístup.

Avšak opravdovou raritou letošního programu „Noci kostelů“ byly dva exponáty, které se pro tuto příležitost podařilo zapůjčit. Jednou z nich byl originál slavné husitské zbraně – řemdi, který zde v regionu zanechal při svých taženích husitů a který nám ze svých sbírek zapůjčila Žitavská městská muzea. Druhou byla tzv. Zlatá Bible. Ručně vázaná kniha, vyrobená v počtu pouhých 600 kusů, je unikátním knihařským dílem, které svým vzhledem i nád-

hernými ilustracemi okouzlo všechny, kteří ho spatřili. Tuto noc jsme opět pokračovali v opisu veršů starozákonních žalmistů.

Závěrečná modlitba a požehnání duchovních z obou kostelů patřilo městu i obyvatelům v něm žijícím.

Hedvika Zimmermannová

O PARTNERSTVÍ

Nikoli o takovém, které v poslední době bohužel často supluje manželství (hlavně ze strachu z odpovědnosti a z trvajících povinností, až jednou bude vzrušení a zábava mnohem méně). Mám dnes na mysli partnerské vztahy mezi spolky, organizacemi nebo městy. Bývají založeny s politickým záměrem nebo na výrazných společných zájmech. Někdy jsou krátkodobé; vyblednou a vytráť se, když odejde hlavní organizátor, když nastane generační výměna nebo jiná změna situace. Ale někdy se postupně na obou stranách organizační stáby doplňují a rozšiřují, a někdejší vstřícné a korektní vazby přerůstají v opravdová osobní přátelství.

Přesně takové je partnerství mezi Saským diakonickým dílem Luterské evangelické církve a Betanii, křesťanskou pomocí v Brně, vybudovanou na tradicích CČSH.

Zhruba v polovině devadesátých let začalo u našich západních i severních křesťanských orientovaných sousedů slíbit povědomí, že je na čase – když se jim teď daří o tolik lépe – aby trochu pomohli na české straně hranice, kde už nevládne totalita, ale její stopy jsou pořád ještě velmi zřetelné. Je to zvláštní, ale jakási potřeba odčinit kolektivní viny otců se projevovale převážně u těch nejslušnějších vrstev (a nezmizela dodnes beze zbytku ani u těch, jejichž rodiče se narodili až po válce). A to byla zřejmě na pozadí hybná síla při navazování kontaktů. Podrobnosti budou brzy k dispozici v brožurce o vzniku naší Betanie (předána k tiskovému zpracování).

Vlastně se mi nepíše snadno; referovat o počtech návštěv, o profesionálních či kulturních poznacích, to je lehká věc – kdežto nefalšované přátelství se vzpírá jakémukoli definování a vnímá se spíš v pocitové rovině. Vztahy mezi lidmi i mezi organizacemi bývají nerovnovážné. Zpra-

vidla je někdo starší, krásnější, zkušenější, bohatší, více závislý na tom druhém... Ale nerovnováha nemusí být nutně újma, která by se projevila na kvalitě vztahu. Evangelická církev v Lipsku poskytuje diakonické služby různým potřebným skupinám obyvatel už někdy od poloviny devatenáctého století, a to prakticky bez přerušení. Má tradici a široce rozvětvenou síť služeb a zařízení. My jsme proti nim trpasliček. Původně jsme založili široce definovanou nadaci ve prospěch sociálně potřebných. Ta se brzo transformovala na sdružení pro pomoc seniorům. (Ve světle nového občanského zákoníku bude mít pravděpodobně formu ústavu.) Ohraničení na seniorskou cílovou skupinu hodláme zachovat. V Lipsku nám sice při mnoha návštěvách ukázali, jak vynalézavě umožňují smysluplný život duševně i tělesně postiženým, nový start a zimní útočiště pro bezdomovce, nebo útěšné prostředí hospicu těm, jejichž život dohasíná, nebo jak organizují celou škálu ostatních aktivit, ale těžiště programu vždy přizpůsobili našim potřebám. A tak jsme mohli sledovat, jak se

Dokončení na str. 4

DŮM SETKÁVÁNÍ

V květnu se na zahradě fary naší církve v Horních Počernicích konalo setkání s piknikem, na kterém byla představena myšlenka vybudování komunitního domu pro handicapované děti „Dům setkávání“. Nositelem tohoto projektu by mělo být nově vznikající středisko Diakonie a misie Církve československé husitské.

Součástí akce byla vernisáž kreseb Jana Vericha z dětského centra Paprsek, obdařeného mimořádným výtvarným talentem. Zakoupením jeho obrázků a dalších výrobků sociálních organizací během vernisáže na faře v Horních Počernicích měli účastníci možnost podpořit klienty i organizace, které jim pomáhají.

Prezentovaný „Dům setkávání“ navazuje na již započatou aktivitu a jeho cílem je propojit světy všech dětí i dospělých. Jak je vidět z fotografií, projekt se slibně rozbíhá za podpory Hnutí občanů Počernic,

místní radnice i řady dobrovolníků. Za všechny aktéry zmiňme alespoň radní pro sociální oblast Alenu Štrobou, ředitelku místní školy Alžbětu Cibochovou, elánem nabitou dobrovolnici Dariu Češpivovou a farářku Evu Cudlínovou.

„Dům setkávání“ se má stát místem, díky kterému handicapovaní klienti i osoby o ně pečující naleznou možnost aktivit i chvíle odpočinku. Ambulantní forma péče o klienty umožní pečujícím osobám využít volný čas například pro nalezení zaměstnání nebo pro řešení běžných záležitostí.

Celodenní služba má zajistit veškerý komfort handicapovaným klientům tak, jako by byli v domácím prostředí. Počítá se zde i s nabídkou psychoterapie, logopedie a sociálně-právním poradenstvím pro ty, kdo se ocitli v nepříznivé životní situaci.

„Dům setkávání“ počítá i s dalšími činnostmi, jako jsou komorní koncerty a výstavy. Po stabilizaci centra je v záměru zřízení kavárny, jejíž služby by zajišťovali sami klienti. To by napomohlo nejen jejich začlenění do společnosti, ale především naplnění pocitu potřebnosti a vlastního rozvoje.

Příjmy z provozu kavárny by mohly pokrýt nejen její chod, ale byly by dále investovány do financování ostatních aktivit „Domu setkávání“.

Odhodlání i profesních znalostí, zkušeností a dovedností mají iniciátorky tohoto střediska dostatek. Doprovodné aktivity, jako byla výstava obrazů Jana Vericha, probíhají již nyní.

Dalším krokem je získání a zařízení vhodného objektu. V současné době hledá církev formu podpory diakonických aktivit s využitím restitučních financí.

Doufejme, že se podaří najít takový model, který by tyto aktivity dlouhodobě podporoval a rozvíjel, a církev tak pokračovala ve vlastní velikolepé tradici sociální práce.

Konečně i sám Pán Ježíš nejprve uspokojoval běžné hmotné potřeby a uzdravoval bolesti tohoto světa.

Václav Draňnar
a Hedvika Zimmermannová
Foto: Karel Cudlín

ZPRÁVY

K 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa nabízíme záznamy tematických televizních pořadů na třech DVD. Záznamy vznikly ve spolupráci s Českou televizí a jsou určeny k interní potřebě a neziskové prezentaci.

Reprezentativní DVD
k výročí Mistra Jana Husa

Obsah DVD:

I. DVD Dokumentární pořady (1990 - 2008)

**II. DVD Z bohoslužeb v Betlémské kapli (2008 - 2013)
Zamyšlení a promluvy k Husovu odkazu (2008 - 2013)**

**III. DVD Z bohoslužeb v Betlémské kapli (1996 - 2007)
Zamyšlení a promluvy k Husovu odkazu (1996 - 2007)**

DVD lze získat osobně na jednotlivých diecích nebo v prodejně Blahoslav (jednotlivě, případně jako komplet). DVD budou poskytována bezplatně. Zároveň prosíme o příspěvek na kostelní sbírku Fond Památek Mistra Jana Husa dle Vašich možností.

Číslo účtu: 43-570420277/0100 Variabilní symbol: 9+čtyřmístné číslo NO nebo dieceze

Lipanské memento

Zástupci pražské diecéze a vikariátu Kolín si připomněli letošní 580. výročí bitvy u Lipan (30. května 1434). U památníku (nedaleko Českého Brodu) položili květiny a ztišili se v modlitbě. Známa bitva, jedna

z nejkrutějších a nejzúřivějších bitev husitské revoluce, v níž stanuli v bratrovražděném boji proti sobě jak příslušníci téhož národa, tak i vyznavací téže víry (kališníci, utrakvisté - pod obojí přijímající), dodnes zůstává mementem, výstrahou před nesvorností, jež tehdy oslabilu českou vyjednávací pozici vůči koncilu v Basileji a císaři Zikmundovi Lucemburskému. Nicméně výsledek bitvy umožnil po dlouhých válečných letech najít kompromis (mezi stanoviskem Římskokatolické církve a tzv. čtyřmi artikuly pražskými), zvaný kompakátata (ujednání), a dosáhnout kýženého míru (1437).

Boris Koblre

Na snímku ses. Mgr. Jelena Balenková upravuje stuly na kytici.

Pietní shromáždění v Praze

Pod záštitou primátora hlavního města Praha a starosty městské části Praha 1 se koná v **sobotu 21. června v 17 hodin pietní shromáždění k uctění památky 27 popravených představitelů českého odboje**. Tradiční setkání proběhne v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí a u desky popravených obětí.

Z programu:

- Úvodní slovo pražského biskupa Doc. ThDr. Davida Tonzara, Th. D.
- Vystoupení ekumenického smíšeného sboru Cantante Praha
- Promluva ThDr. Martina Chadimy: „Obětovali svůj život zbytečně?“
- Vystoupení ekumenického smíšeného sboru Cantante Praha
- Jan Zeno Dus: „Václav Budovec - Husův pokračovatel nejdůležitější a na začátku 17. století nejvýznamnější“.
- Závěrečné slovo předsedy Kostnické jednoty Mgr. Bohumila Kejře
- Vystoupení ekumenického smíšeného sboru Cantante Praha

Pozvánka na Krakovec

Šestisté výročí (1414-2014) odchodu M. J. Husa z Čech na koncil v Kostnici si naše církve připomenou celodiecézní bohoslužbou na hradě Krakovec v sobotu 5. 6. ve 14 hod. Bohoslužbu povede Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský. Srdečně zveme. **red**

Přednáška v Chomutově

NO CČSH v Chomutově a Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov vás zvou ve středu 18. června na přednášku s tématem „Na pomezí křesťanství (seky)“. Přednáška se koná v SKKS Chomutov, 3. patro, učebna č. 66, od 16 h. Lektor: Mgr. V. Moravec, DiS. **red**

Zájezd do Izraele

Podzimmím zájezdem do Izraele od 28. října do 9. listopadu si prodloužíte léto. Touží se tam s vámi setkat Ten, kterému je tato malá zemička pozemskou vlastní, navěky spjatou s jeho životem a spásným dílem. Informace: Ludmila Hallerová, Ve Vláclích 7, 140 00 Praha 4-Michle, tel.: 242 428 814; 774 572 671, e-mail: hallerova@volny.cz. Přihlášky do 15. srpna. **red**

Pozvání do divadla

Zveme do divadla Mana při sboru naší církve v Praze-Vršovicích (Moskevská 34) na tato představení:

- 19. června v 19 hodin – Úvod do nešťěstí. Kultovní kniha amerického psychologa převedená do divadelní řeči ukáže, v kolika disciplínách aspirujete na nešťastníka a jak se v nich zdokonalit...
- 21. června (15 h) a 22. června (17 h) – Dětský talent, závěrečná představení. Prodej a rezervace: www.webticket.cz nebo v kanceláři farního úřadu **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 16. 6. - 20 hodin **Od baroka k jazzu Bach, Mozart, Dvořák, Gershwin Prague Brass Ensemble & Jan Kalfus - varhany**
- 17. 6. - 17 hodin **Bach, Händel, Dvořák, Mendelssohn-Bartholdy J. Kalfus - varhany, Y. Škvárová - mezzosoprán**
- 18. 6. - 17 hodin **Telemann, Bach, Marais, Händel J. Popelka - varhany, M. Lopuchovský - flétna**
- 19. 6. - 14 hodin **Benefiční koncert - zdarma Musyca Children's Choir (USA)**
- 19. 6. - 17 hodin **Bach, Telemann, Mozart, Franck Z. Němečková - varhany, P. Příbýl - viola**
- 20. 6. - 17 hodin **Bach, Mozart, Franck, Caccini Canto Corno e Organo**
- 20. 6. - 20 hodin **Vivaldi, Mozart Vivaldi Orchestra Praha V. Návrát - barokní housle**
- 21. 6. - 20 hodin **Vivaldi, Mozart Vivaldi Orchestra Praha V. Návrát - barokní housle**
- 22. 6. - 17 hodin **Bach, Haydn, Dvořák, Mozart Adamus trio**
- 22. 6. - 20 hodin **Bach, Händel, Vivaldi, Mozart Camerata Pragensis Orchestra & A. Bárta - varhany**

Z EKUMENY

O PARTNERSTVÍ

Dokončení ze str. 3

u našich severních sousedů - kteří v nových spolkových zemích rychle převzali zkušenosti svého „velkého bratra“ a plejádu nových předpisů - postupně mění situace v sociální sféře. Například v devadesátých letech byla snaha striktně dodržovat předepsaný počet čtvrečních metrů na osobu a nová zařízení se stavěla výhradně jako jednolůžková. Nenastal sice obrat o 180°, jak ho známe z různých oborů, ale prosadila se výrazná tendence učinit vlastní vůli klienta nezadatelnou prioritou. (U nás jsme pochopili dřív, že nepohybliví klienti nebývají rádi, když jsou na pokoji sami.) Na rozdíl od nás je však vůle obyvatele určující i tam, kde může vzhledem k pokračující demenci nebo k náhlým psychickým problémům nastat život ohrožující situace. Klienti - podobně jako naši - nesmějí být uzavřeni v nějaké budově (nemluvíme o psychiatrických léčebnách). Ale v Německu nebo v Rakousku to platí i tehdy, když třeba neoplocený pozemek sousedí s živou komunikací. Ve staré budově, kde je kromě výtahu také schodiště s otevřenou střední šachtou, jsou přístupové dveře alespoň vybaveny tak silnou brzdou, že s ní má co dělat i méně robustní ošetřovatelka, a starý člověk je vesměs neotevře. Na zábradlí jsou tu a tam zavěšeny truhlíky s umělou vegetací, aby pokud možno nikoho nenapadlo nakládně se dolů, a vedení doufá, že se nic nestane. (Naši ředitelku by z toho bolela hlava.)

Tendence přizpůsobit denní režim někdejšími domácími podmínkám a dát klientům pocit užitečnosti vede k liberalizaci výkladu hygienických předpisů. A tak se třeba manuálně obratné obyvatelky podílejí na krájení a přípravě salátu na večeři a pomáhají jim přítom děti ze školky (která v daném objektu využívá přízemí a první patro). Nad hygienickými zásadami převládla snaha o smysluplnou aktivitu, připomínající časy v někdejší rodině, a dětem zprostředkuje povědomí, že člověk jednou zestárne. To bychom si u nás nicméně s přihlédnutím k předpisům nedovolili. Ale u našich severních kolegů je ve hře ještě jeden aspekt. Na rozdíl od nás tam nabídka míst v sociálních zařízeních dost silně převažuje nad poptávkou. A proto je třeba ukázat rodinným příslušníkům, kteří chtějí někoho dobře umístit, jak příjemné a svým způsobem zábavné prostředí čeká na jejich seniora...

Ale ještě k našim partnerům. Mají v Lipsku bezprostřední vazbu na komunitu při kostele sv. Tomáše. Kulturní výměna je v této souvislosti obousměrná (jakkoli opět není rovnítko mezi směry „dal“ a „má dáti“). Několikrát jsme tam například zazili důstojné a krásné nedělní bohoslužby nebo podvečer mottet v podání proslulého chlapeckého sboru „Thomanerchor“, ale také jsme zprostředkovali kulturní zážitky v Brně a podíleli jsme se na přípravě uvedení Jazzové mše Jaromíra Hniličky, která zazněla u svatého Tomáše (za účasti autora) před dvěma lety v rámci bachovského roku, a to v kombinovaném provedení brněnských a lipských umělců. Hned vedle chrámu stojí tzv. „Thomashaush“. Budova v onom těžkém honosném slohu, který se uplatňoval v Německu na přelomu 19. a 20. století, nahradila původní skromnější dům, v němž spatřila světlo světa většina Bachových skladeb i jeho početných nadaných dětí. Byla postavena nejen pro faráře - jsou v ní také společenské prostory pro spolkovou činnost a zkušebny hudebníků. Nám se při poslední návštěvě dostalo té cti, že se tam konala závěrečná večeře za účasti představenstva Diakonického díla i členů Spolku přátel Betanie. A to je taková malá zvláštnost. Naši přátelé založili v zájmu naší podpory, když jsme před lety začínali, mezi pracovníky organizace spolek, jehož členům referovali o tom, jaké děláme pokroky, občas vzali někoho z nich s sebou, když jeli do Brna, a dodnes nám při setkání předávají obálčku s příspěvkem od členů spolku. Pokusili jsme se již před časem vysvětlit, že teď stojíme docela solidně na vlastních nohou a že by určitě příspěvek potřebovali víc evangelici v Sedmihradsku či jinde, ale neuspěli jsme. Zvykli si na ten režim a nechťejí ho měnit. Možná znají své lidi a vědí, že by třeba nepřišli na svolanou schůzku, kdyby její součástí nebyl ani malý dobročinný dárek. Jsou totiž lidé, kteří mají potřebu plnit evangelijní příkaz „dávát chudým“, ale nechťejí to činit prostřednictvím nepřehledné velké organizace. Samozřejmě těžiště našeho partnerství je zcela mimo materiální oblast. Na obou stranách si dobře uvědomujeme, jak velkou hodnotou je takové dlouhodobé a pevné přátelství, a nepřestáváme za něj být upřímně vděční tomu, komu děkujeme za všechny dary. **Pavla Vášnová**

ŽENY BISKUPKAMI V ANGLIKÁNSKÉ CÍRKVI?

Diecéze Anglikánské církve se shodly při hlasování o novém návrhu legislativy, jež by umožňovala volit ženy na pozici biskupů. Posledním hlasujícím byla diecéze Manchester, kde se synod konal v minulých dnech. V roce 2011 proti návrhu hlasovaly jak Londýn, tak Chichester, nyní však návrh prošel a církve se posouvá dále a návrh na svěcení a ordinaci žen se po závěrečném hlasování stane platnou součástí řádu. Rochesterští biskup, James Langstaff, předseda Řídícího výboru pro návrh právní úpravy „Ženy v biskupských funkcích“, říká: „Diecéze vyjádřily svůj pohled zcela jasně a k dalšímu jednání se téma vrátí na generální synodě v červenci. Modlím se, aby synod posunul záležitost dále ve smyslu finálního schválení návrhu - a umožnil tak ženám stát se biskupkami Anglikánské církve.“

Z www.anglicannews.org zpracovala **Martina V. Kopecká**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZJEVENÍ V GALILEJI

Najděte si v Bibli text Mt 28,16-20 a vypisujte si z něj písmenka podle tohoto klíče - první číslo znamená verš, druhé je slovo v tomto verši (počítají se i spojky a předložky) a třetí je písmenko v daném slově.

Postupujte po sloupcích.		
20,3,1	18,8,2	16,1,7
16,1,6	19,4,7	20,6,5
18,5,1	16,7,4	19,8,8
19,6,3	17,1,2	16,1,3
20,2,4	16,2,3	17,4,4
17,6,1	18,9,1	17,9,4
16,3,1	16,2,4	
19,3,1	20,3,2	

Řešení z minulého čísla: *Přijměte Ducha svatého.*
Jana Krajčířiková

